

تأکید علم‌الهدی بر بستن شبکه‌های اجتماعی
**بی خود گفتید دست ما روی
دکمه فیلتر نخواهد رفت**

گروه سیاست: انمه جمعه تهران و مشهد این هفته به موضع عربستان علیه ایران واکنش‌های تندی نشان دادند. البته احمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد، صلاح دید بعد از عربستان سراغ دولت پرود و به‌ویژه در ماجرای تلگرام، حملات تندی به دولت...

صفحه ۲

شنبه ۱۸ فروردین ۱۳۹۷ • ۲۰ رجب ۱۴۳۹ • ۷ آوریل ۲۰۱۸

تترها

آیت‌الله مؤمن:

**اختیارات مقام معظم
رهبری به قانون اساسی
مقید نیست**

صفحه ۱۵

قانون درباره استعفای شهردار از سمت خود چه می‌گوید؟

**ماندن، استعفای دوباره
یا ترک پست**

صفحه ۱۳

رئیس دفتر مقام معظم رهبری:

**امام جمعه رشت
خودش کناره‌گیری کرد**

صفحه ۲

**آنچه همه درباره «همه
می‌دانند» فرهادی می‌دانند**

صفحه ۱۰

حرف اول

پرواز جعفر

**احمد شیراز
رئیس‌کمیسیون آموزش مجلس ششم**

جعفر افقهی، از نمایندگان فراموش‌نشده‌ی مجلس ششم، معلمی فرهیخته و سیاست‌پیشه‌ای پاک‌سرشت بود. از خطه فریمان و سرخس

در منته‌الیه شمال‌شرقی ایران، ولایت استاد مطهری، به نمایندگی مردم برگزیده شده بود. آن مجلس ذخایری داشت که نامی شدند نبود، در مجلس ناشناخته‌اند. در بیرون مجلس و در فضای رسانه‌ای آن زمان، برخی از چهره‌ها بیشتر نامی شدند و مورد مصاحبه روزنامه‌ها قرار گرفتند. شاید نویسنده این سطور نیز یکی از آنان باشد؛ اما کارآمدی آن مجلس و تأثیرگذاری آن بر فضای سیاسی ایران، تنها مدیون آنان که نامی شدند نبود، در مجلس ششم نمایندگانی بودند که به‌خوبی حق رفتار منضبط تشکیلاتی را به‌جا آوردند و حلقه ارتباطی محکمی بودند برای رساندن مجموعه نمایندگان اصلاح‌طلب آن مجلس به تصمیمات و اقدامات کارساز و مؤثر. مرحوم جعفر افقهی از زمره آنان بود که در مجلس آرام و قرار نداشت. تمام آن چهار سال سرنوشت‌ساز را کار کرد و برای تحکیم و انسجام فراسیونی نمایندگان اصلاح‌طلب زحمت کشید. درضمن برای حوزه انتخابیه خود نیز از هیچ تلاشی فروگذار نکرد. آنان که با کار مجلس آشنا هستند، می‌دانند مجلس روی شانه نمایندگانی می‌گردد که بر جای خود ننشسته‌اند.

ادامه در صفحه ۶

عاش سعیداً و مات سعیداً

در آغاز سال نو و فصل بهار طبیعت و سالروز ولادت مولای متقیان، امام علی ابن ابیطالب، **روح بزرگ جعفر افقهی فریمانی**، از میان ما پر کشید و در جوار حق تعالی آرام گرفت.افقهی از فرزندان راستین ایران و انقلاب اسلامی بود که در دوره عمر نسبتاً کوتاه، اما پرثمره خود عشق به خدمت به کشور و مردم، پرکاری، بی‌ادعایی، امیدواری و نشاط و حسن‌خلق شهره بود.

رجوع به صفحه ۵

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

رئیس سازمان انرژی اتمی:

۹۷

سال گردنه ترامپ

گروه سیاست: علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی، در دیدار نوروزی با همکارانش در این سازمان، سال پیش‌رو را برهه‌ای حساس در عمر ۴۰ساله نظام جمهوری اسلامی برشمرد و گفت: در سه، چهار ماه آینده گردنه‌های بسیار مهمی...

صفحه ۲

سرمقاله

«سرپل ذهاب» ۵ ماه بعد

مهدی زارع

چهارشنبه ۱۵ فروردین ۹۷ در آستانه پنجمین ماه بعد از زمین‌لرزه ۲۱ آبان ۹۶ فرصتی دست داد تا بازدید مجددی از منطقه زلزله‌زده ازگله سرپل

ذهاب داشته باشیم. در این مختصر می‌کوشم از مهم‌ترین نکته‌های این بازدید گزارشی ارائه دهم: ۱- روز ۱۲ فروردین ۹۷ پس‌لرزه‌ای با بزرگای ۵.۳ در نزدیکی سرپل ذهاب رخ داد که البته به دلیل هراس و وحشت مردم برای گریز و خروج از ساختمان و زیر دست و پا رفتن، حدود ۵۰ نفر مجروح شدند. این رخداد و همچنین پس‌لرزه‌های دیگری که در منطقه رخ می‌دهد، موجب شد تا موج دیگری از نگرانی از وقوع زلزله در منطقه میان مردم ایجاد شود. در عین حال شایعه‌پراکنی و باور به شایعات هم‌زمان با تردید به اخبار رسمی نزد حداقل گروهی از مردم موجب توسعه نگرانی شد. به نحوی که شایعه بی‌پایه و دروغی در منطقه سرپل ذهاب دهان به دهان می‌گشت که زلزله بزرگی قرار است تا ۲۸ اردیبهشت بیاید و ما تا قبل از ۲۸ اردیبهشت به خانه‌های خود برنمی‌گردیم! این در حالی است که مدت استاندارد استقرار در این در دنیا مدرن برای اسکان اضطراری برای ۴۸ تا ۷۲ ساعت اولیه است و مدت اسکان موقت (مثلاً در کانکس‌ها) نیز برای چهار تا هشت هفته بعد از رخداد منطقی است.

۲- اینکه پس‌لرزه‌ها ادامه دارند، برای بخشی از مردم همچنان به عنوان سؤال مطرح است. با وجود رخ‌دادن زمین‌لرزه‌ای با بزرگای ۷.۳ وقوع پس‌لرزه‌ها تا حداقل یک سال آینده با بزرگای بین شش تا هفت و کمتر از آن منطقی است و طبیعی است که هرچه از زمان رخداد زمین‌لرزه دور شویم، از تعداد و بزرگای زمین‌لرزه‌ها (پس‌لرزه‌ها) کاسته شود. بنابراین بساط پیش‌بینی‌ها و گروه‌هایی که با روش‌هایی مبهم یا غیرعلمی مشغول تولید اطلاعات شبه‌علمی هستند، با وقوع این پس‌لرزه‌ها ظاهراً همچنان گسترده است و البته این بر عهده مردم است که از این تولیدکنندگان شبه‌اطلاعات پیروی نکنند و عملاً آنها را منزوی کنند. نگارنده با جوانی دانشجو در کرمانشاه صحبت می‌کرد که همچنان بر این باور بود که تعداد کشته‌های زلزله ۲۱ آبان ۹۶ بیش از سه هزار نفر در هر یک از روستاهای ویران‌شده بوده است! و وقتی با سؤال و توضیحات نگارنده مواجه شد که اساساً چند نفر در هر یک از این روستاها زندگی می‌کرده‌اند؟ این کشته‌های سه‌هزار نفری را چه کسی شمرده و گزارش کرده است؟ پاسخ داد که این آمار رسمی اساساً دروغ است! جواب نگارنده آن بود که آمارگران و گزارش‌کنندگان در دولت و نهادهای رسمی کسانی هستند مانند من و شما و درصد خطای آنها ممکن است تا حدود ۱۰ درصد باشد، آیا قبول می‌کنی که خودت که همکارانت را نیز دیگران دروغگو بپندارند؟ او به سکوتی عمیق فرو رفت!

۳- در روستاهای پیرامون سرپل ذهاب مسئله‌ای به عنوان تعیین محل و اسکان به‌ویژه در محدود زمین‌لغزش بزرگ مله‌کبود مطرح است. بعضی از گروه‌های کارشناسی در محل روستاهای آسیب‌دیده که در معرض وقوع زمین‌لغزش بوده‌اند، در گفت‌وگوهای محلی به اهالی یا به مسئولان محلی ابراز کرده‌اند که این روستاها باید تغییر مکان یابند و کلیه اهالی به نقطه دیگری منتقل شوند. دلایلی که برای این موضوع در گزارش‌ها آمده، آن است که زمین‌لغزش رخ‌داده در منطقه بسیار بزرگ بوده و همچنین وجود خاک نرم و احتمال لغزش بعدی عمداً در روزها و هفته‌های بعد از رویداد زمین‌لرزه می‌تواند به لغزش‌های بیشتر بعدی و تخریب منزل‌های روستایی که مجاور لغزش هستند، بینجامد. در بازدید اخیر به ویژه از روستاهای مله‌لرلو، کوئیک، قوشچی‌باشی و مله‌کبود، مشخص شد که هیچ‌یک از این روستاها، توده دچار لغزش شده در زلزله ۹۶.۸.۲۱ حرکت بعدی نیافته و منزل‌های مسکونی که پیرامون پنجه لغزش در این روستاها قرار گرفته‌اند، دچار آسیب بیشتری (حتی پس از فصل بارندگی اخیر) نشده‌اند. بر اساس مشاهده از رازبایی نگارنده، فقط چهار منزل مسکونی در شرق روستای قوشچی‌باشی و در مجاورت و جلوی پنجه لغزش مله‌کبود از نظر آسیب در زمین‌لغزش قابل استفاده مجدد نیستند و حتی در همان روستا نیز می‌توان همان چهار خانه را در مکانی دیگر (در غرب روستا) ولی در داخل همان روستا بازسازی کرد.

ادامه در صفحه ۴

**تکذیب ادعای میهمان
«دوره‌همی»**

ابطحی: سلول انفرادی بودیم، راهی برای دعوت از «مرآتی» نداشتیم

صفحه ۱۵

عکس: حسین صاغی/آر. فارس

یادداشت

مسئول انحصار تلگرام کیست؟

۳- که جنگ تکنولوژی نرویم. تاریخ درس‌های ناکامی‌های بسیاری از تقابل با تکنولوژی به ما می‌دهد. تکنولوژی هیچ‌گاه شکست نمی‌خورد؛ زیرا اصولاً با هدف آسایش و زیست بهتر برای انسان عرضه می‌شود. تکنولوژی به فرای مرزها، ایدئولوژی‌ها و سیاست‌ها می‌رود. تکنولوژی بیش از بدی‌ها (به گمان عده‌ای)، خوبی‌ها و نیکی‌هایی دارد. این واقعیت تکنولوژی رسانه اجتماعی را باید بدیفرت که زیست بهتر چندصدایی را برای جامعه به ارمغان آورده است. متوهمان بر این گمان باطل‌اند که رسانه‌ای اجتماعی مانند تلگرام برای زیرورکردن جایی پدیدار شده است.

۴- جایگزینی یک امکان «مقبول» قبل از منع یک امکان دیگر، قبل از ستاندن چیزی منحصر‌به‌فرد، چیز دیگری جای آن را گرفته باشد. همان‌ها که امکانی را از مردم می‌گیرند، باید بر خود فرض بدانند که امکانی دیگر را پیشاپیش به صورت رقابتی و ترجیحی به آنها داده باشند. همان‌طور که امکان تردد خودروی شخصی در مناطق مرکزی تهران در قالب محدوده طرح ترافیک از مردم سلب و محدود می‌شود و در ازای آن و البته قبل از آن، وسایل نقلیه عمومی پیش‌بینی شده، قبل از انسداد امکان تلگرام باید جایگزینی «متناسب و پذیرفته‌شده» از سوی کاربران جای آن را گرفته باشد. احترام به مردم این را اقتضا می‌کند که به جایش بدهید قبل از آنکه بگیرید؛ آورنده باشید تا گیرنده.

۵- دغدغه‌های امنیتی شایان احترام‌اند. هر آنچه درباره موارد ضدامنیتی تلگرام گفته می‌شود، نته‌ها درست، بلکه پذیرفته‌شده‌اند؛ اما کدام رسانه در دنیاست که حاشیه ضدامنیتی نداشته باشد، اگر نگویم نتراشیده باشند؟! که به فراخور آن رسانه و شرایطش، کم یا زیاد می‌شود. همه رسانه‌ها چنین هستند، البته از نگاه امنیتی؛ کم‌اینکه در رسانه هم به مقوله امنیت به‌منابه محدودکننده رسانه و ضدابایی نگاه می‌شود، همچنان‌که در حوزه امنیت به رسانه به‌منابه ضدامنیت نگریسته می‌شود. به این خاطر است که اساساً باید نگاه صرف امنیتی را به محیط پیرامونی زدود؛ آیا می‌شود به صرف حاشیه ضدامنیتی، اساس آن رسانه را انکار کرد؟ درباره تلگرام گفته می‌شود که نه‌تنها از اعتراض‌های د‌ماه ضدامنیتی عمل کرد، بلکه جای مطمئنی برای تبادل اطلاعات و ارتباطات ایرانیان نیست. به‌جای مقابله با رسانه، می‌توان چتر امنیتی و نظارتی را تقویت کرد. موضوع همه دغدغه‌های امنیتی قابل فهم است؛ اما نگاه و راه‌حل امنیتی برای مسائل جامعه مضر است. می‌توان به‌جای بستن، رصدا را قوی‌تر کرد.

ادامه در صفحه ۱۵

حبیب‌الله معظی

مدرس و پژوهشگر ارتباطات

شاید زمانی این سطور خوانده می‌شود که کار از کار گذشته و تلگرام فیلتر شده یا فیلتر آن در شرف اعلام است، باین‌حال لازم است فارغ از نگاه‌های بعضاً سیاسی یا احساسی به انسداد تلگرام، با منطق علوم ارتباطات نکاتی را که حتماً همه می‌دانند، یادآور شد. تلگرام را ببندید اما...

۱- قدری دوراندیشی و عبرت‌آموزی؛ یادمان نرفته است در این کشور با ویدئو و ماهواره چه برخوردی شد، برخوردی که همان زمان اتخاذ آن تصمیم‌ها، نادرستی و ناکارآمدی آنها مثل روز روشن بود. تصمیماتی که مبتنی بر نتایج حاصل از بررسی‌ها و تحقیق‌های اجتماعی و افکارسنجی نبود یا با آگاهی از این نتایج، به غلط اتخاذ شد. ما از تصویب غلط قانون منع استفاده از گیرنده‌های دریافت ماهواره عبرت نگرفتیم؛ قانونی که بدون دوراندیشی تصویب شد و تنها اثر آن، لایه‌ای از لطیفه بر آن بود که پابرجامانده است. این نوع قوانین از بدترین نوع قانون‌گذاری‌هاست که خود بی‌اعتنایی عمومی را به قانون ترویج می‌دهد. برخوردی هم که با ویدئو در جامعه صورت گرفت، همین وضعیت را داشت.

۲- زمانه، زمانه ارتباطات است نه اطلاعات. با تحولاتی که از حدود چهار دهه پیش به‌تدریج در سیر تکوینی در عرضه ابزارهای رسانه‌ای در جهان صورت گرفته است، مفهوم مخاطب دچار دگرگونی اساسی شده و از فرد دریافت‌کننده اطلاعات و از محدودیت او در تعدد رسانه و تکر رسانه‌ای در گیرندگی، به مخاطب انتخابگر و مخاطب شریک اطلاعات و مخاطب ارتباطگر تبدیل شده است. به کمک این تحولات و ابزارها، فرد دیگر صرفاً اطلاعات دریافت نمی‌کند، بلکه هم ارتباط می‌گیرد و هم اطلاعات می‌دهد. به لطف این تحولات، واقعیت و شناخت از این نوع مخاطب فراگیر و جهانی شده و کاملاً جا افتاده است، بنابراین هر نوع تصمیمی در حوزه رسانه و ارتباطات، باید ناظر بر درک درست مخاطب به‌منابه ارتباطگر اتخاذ شود، وگرنه پسرقت است و مهم‌تر از آن اینکه در زمانه ارتباطات، چنین مخاطبی چنین عقب‌نشینی‌ای را نمی‌پذیرد. مثل آن است که امروز فرد از خواندن روزنامه به‌طور کلی منع شود. ارتباطات اکنون جزء لاینفک زندگی روزمره ما به‌ویژه در ایران شده است. این ارتباطات از جنس تلگرامی میان دوستان، فامیل‌ها، همکاران و هم‌صنفی‌ها را از مردم نکیریم.

یادداشت

خران در بهار

اندیشه پوپولیستی را راهبری کرده است بنابراین آنچه قابل نقد و ارزیابی است، افکار و اندیشه احمدی‌نژادی در قامت یک جریان پوپولیستی است. مطالعات نشان می‌دهد که پوپولیسم (Populisme) دارای چند ویژگی کلی و مشترک به شرح زیر است:

الف: جلب پشتیبانی مردم با توسل به وعده‌های کلی و مبهم.

ب: پیشبرد اهداف سیاسی، مستقل از نهادها و احزاب با فراخوانی توده‌های مردم به اعمال فشار

ج: بزرگداشت و تقدیس مردم با اعتقاد به اینکه هدف‌های سیاسی باید به اراده و نیروی مردم و جدا از احزاب یا سازمان‌های سیاسی پیش برود.

۲- هشت سال حضور در رأس قوه مجریه و جلب حمایت حداکثری همه ارگان کلیدی نظام او را از اختیارات فراتر از یک رئیس‌جمهور در مدیریت کشور برخوردار کرده و راه را برای همه‌گونه تغییرات بر مبنای تفکر (پوپولیستی) به‌ویژه در زمینه‌های اقتصادی، سیاسی، بین‌المللی و مدیریتی و حتی اخلاقی فراهم کرده و به یکباره همه شاخص‌های کلیدی کشور را وارونه کرد.

بررسی‌ها و مستندات نشان می‌دهد که کنار دو جریان اصولگرایی و اصلاح‌طلبی مطرح کند غافل از اینکه این جریان فاقد مؤلفه ایجاد یک نحله فکری، اجتماعی و سیاسی بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد جریان فکری مذکور در بدینه‌ایترین رویکرد عنوان جریان انحرافی و در خوش‌بینانه‌ترین حالت می‌توان گفت بنیان یک

ادامه در صفحه ۴

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
برادر ارجمند و گرانقدرم جناب آقای دکتر محمدعلی هادی؛

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ

درگذشت ناگهانی و غم‌انگیز نور دیده و فرزند دلبدندان فقید سعید مهندس محمود هادی را صمیمانه تسلیت عرض می‌نمایم. بی تردید تسلی قلب دردمند شما و همسر داغدارتان در این حادثه دردناک جز با اعتماد به خداوند یارینعالی و تسلیم در برابر مشیت الهی حاصل نخواهد شد. اینجانب بر این باورم که پروردگار متعال، آزمون سخت و سنگینی را به منظور معنوی هر چه بیشتر جنبه‌عالی و خاندان محترم در پیش راه شما قرار داده است و «إِنَّمَا يُوفِي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ» و البته که شما عزیز بزرگوار در این امتحان پر احتشام و مهم الهی سربلند و بی‌وزیر بیرون خواهید آمد. از خداوند تبارک و تعالی برای آن عزیز سفر کرده رحمت واسعه ی الهی و برای جنبه‌عالی و خاندان محترم، خصوصاً مادر داغدار و همسر سوگوار آن فقید سعید صبر و اجر مسالت دارم.

عبدالله نوری